

**Všeobecne záväzné nariadenie Obce Čierna č. 1/2020
o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby**

Obecné zastupiteľstvo v Čiernej v zmysle § 4 ods. 3 písm. p), § 6 a § 11 ods. 4 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) sa uznieslo na vydaní

Všeobecne záväzného nariadenia Obce Čierna č. 1/2020 o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe a výške úhrad za sociálne služby

**ČL. I
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

**§ 1
Predmet úpravy**

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje podrobnosti
 - a) o rozhodovaní o odkázanosti na sociálne služby,
 - b) o poskytovaní a zabezpečovaní sociálnych služieb,
 - c) o spôsobe a výške úhrady za poskytovanie sociálnych služieb,
 - d) o poskytovaní starostlivosti v dennom stacionári.
2. Toto VZN podrobnejšie upravuje pôsobnosť obce Čierna vo veciach:
 - a) rozhodovania o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - b) rozhodovania o odkázanosti na sociálnu službu v dennom stacionári,
 - c) poskytovania opatrovateľskej služby,
 - d) poskytovania prepravnej služby,
 - e) poskytovania sociálnej služby v jedálni,
 - f) poskytovania sociálnych služieb v dennom stacionári,
 - g) poskytovanie odľahčovacej služby.

**ČL. II
KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB**

**§ 2
Konanie vo veci odkázanosti na sociálnu službu**

1. Konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu v dennom stacionári a pri poskytovaní prepravnej služby, odľahčovacej služby, sa začína spravidla na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby o poskytovanie sociálnej služby, alebo žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.
2. Miestna príslušnosť obce pri podávaní žiadosti na sociálnu službu sa spravuje podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorá žiada o sociálnu službu.
3. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa ods. 1/sa podáva obci Čierna, na Obecnom úrade v Čiernej.
4. Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo udeliť písomný súhlas na poskytnutie sociálnej služby na účely odľahčovacej služby, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.

5. Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje
 - a) meno a priezvisko žiadateľa (fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba),
 - b) dátum narodenia,
 - c) adresa pobytu,
 - d) rodinný stav,
 - e) štátne občianstvo,
 - f) druh sociálnej služby, na ktorú má byť fyzická osoba posúdená, a ak ide o sociálne služby v zariadení aj formu poskytovaných sociálnych služieb v zariadení a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.
6. Opatrovateľská služba a sociálna služba poskytovaná v dennom stacionári sa poskytuje bezodkladne, a túto službu možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.
7. Podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu je posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
8. Na vypracovanie posudku o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane použijú ustanovenia § 48 až 51 zákona o sociálnych službách.
9. Obec Čierna na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje
 - a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
 - c) návrh druhu sociálnej služby,
 - d) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.
10. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže mesto použiť ako podklad na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu, ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou.
11. Na konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa primerane vzťahujú všeobecne záväzné právne predpisy o správnom konaní.
12. Priebeh konania vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálnu službu zabezpečuje Obec Čierna, ktorý eviduje a vedie celú spisovú agendu.
13. O odkázanosti na sociálnu službu rozhoduje Obec Čierna ako správny orgán.
14. Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu, nemá odkladný účinok.

§ 3

Povinnosti prijímateľa sociálnej služby

1. Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť Obci Čierna do 8 dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a poskytovateľovi sociálnej služby zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.
2. Prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu Obce Čierna osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na trvanie odkázanosti na sociálnu službu, a to v lehote do 8 dní odo dňa doručenia výzvy, ak obec v písomnej výzve neurčí dlhšiu lehotu. Ak fyzická osoba nevyhoví výzve v určenej lehote, rozhodne obec a o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu, ak bola vo výzve na tento následok upozornená.
3. Fyzická osoba, ktorá žiada o poskytovanie sociálnej služby, alebo prijímateľ sociálnej služby sú

povinní na výzvu Obce Čierna zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom. Ak sa fyzické osoby uvedené tohto posúdenia nezúčastnia, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa zastaví, alebo sa rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.

4. Prijímateľ sociálnej služby je povinný obci alebo poskytovateľovi sociálnej služby oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku úspor a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny vo výške príjmu, úspor a zmeny v hodnote majetku, ktoré sú rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu. Ak fyzická osoba nesplní túto povinnosť, obec, resp. poskytovateľ sociálnej služby bude pri určení sumy úhrady za sociálnu službu postupovať výlučne v zmysle § 4 ods. 12 tohto VZN.

ČL. III

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ÚHRADÁCH ZA SOCIÁLNE SLUŽBY

§ 4

Úhrada za sociálnu službu

1. Občan (prijímateľ sociálnej služby) je povinný platiť úhradu za poskytovanie:

- a) opatrovateľskej služby,
- b) prepravnej služby,
- c) stravovania v jedálni,
- d) sociálnej služby v dennom stacionári,
- g) odľahčovacej služby,

2. Občan je povinný platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku.

3. Občan si platenie úhrady za poskytnutú sociálnu službu rieši najmä užívaním vlastného majetku, správou vlastného majetku alebo prenájomom vlastného majetku.

4. Na účely úhrady za sociálnu službu uvedenú v § 2 ods. 1 sa do príjmu občana započítava aj zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť občana, ktorému sa sociálna služba poskytuje a príplatok k prídavkom na dieťa, ktorému sa sociálna služba poskytuje.

5. Na účely úhrady za uvedenú v § 2 ods. 1 sa od príjmu občana odpočítava úhrada za inú sociálnu službu, alebo jej časť, ktorú je občan povinný platiť poskytovateľovi inej sociálnej služby.

6. Úhrada za poskytnutú sociálnu službu sa určuje podľa druhu poskytovanej sociálnej služby a rozsahu poskytovanej sociálnej služby.

§ 5

Právna ochrana občana pred platením úhrady neprimeranej jeho príjmu, majetku a rodinným pomerom

1. Prijímateľ sociálnej služby nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu, ak jeho príjem je nižší alebo sa rovná sume ustanovenej v tomto §, a to v závislosti od druhu a formy sociálnej služby.

2. Prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší ako sú sumy ustanovené v tomto § a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu.

3. Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu alebo prepravnú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

4. Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

5. Po zaplatení úhrady za týždennú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 50% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

6. Po zaplatení úhrady za ambulatnú sociálnu službu v zariadení s poskytovaním stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 70% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.

7. Po zaplatení úhrady za ambulantnú sociálnu službu v zariadení bez poskytovania stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.
8. Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa s ním spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať suma uvedená v tomto § a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom prijímateľa sociálnej služby, musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.
9. Ak nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.
10. Na účely zisťovania príjmu podľa tohto zákona u fyzických osôb sa za fyzické osoby, ktoré sa s týmito osobami spoločne posudzujú, považujú osoby podľa osobitného predpisu.
11. Ak u osôb nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za ich príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.
12. Ak občan, od ktorého sa požaduje úhrada za poskytovanú sociálnu službu, neohlási výšku svojich príjmov a hodnotu majetku alebo zmeny v rodinných a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie úhrady za poskytnuté sociálne služby, mesto rozhodne o povinnosti občana platiť úhradu za poskytnutú sociálnu službu v celom rozsahu.

§ 6

Účasť rodiny na úhradách

1. Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba, pričom táto osoba môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.
2. Ak podľa tohto VZN nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby; rodičom alebo deťom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.
3. Obec Čierna ako poskytovateľ sociálnych služieb požaduje úhradu postupne od manžela, manželky, detí alebo rodičov, ak občan, ktorému sa poskytuje sociálna služba podľa tohto VZN, nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu alebo platí len časť tejto úhrady.
4. Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu. Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy, obec rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

§ 7

Vyživovacia povinnosť

1. Deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom slušnú výživu, ak to potrebujú.
2. Každé dieťa plní túto vyživovaciu povinnosť takým dielom, aký zodpovedá pomeru jeho schopností a možností k schopnostiam a možnostiam ostatných detí.

Čl. IV POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 8

Všeobecné ustanovenia

1. Obec Čierna v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu:

- a) poskytne sociálnu službu,
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby prednostne prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel,
- c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu ani zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel, a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
- d) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody obce s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).

2. Obec Čierna zabezpečí poskytovanie sociálnej služby v zmysle ods. 1 písm. c) a d) tak, že uzatvorí zmluvu s budúcim poskytovateľom sociálnej služby, v ktorej sa budúci poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje túto službu poskytnúť.

§ 9

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

1. Obec Čierna ako poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

2. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená písomne a spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.

3. Žiadateľ o poskytovanie sociálnej služby podá písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Žiadosť obsahuje :

- a) meno a priezvisko žiadateľa – fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba,
- b) dátum narodenia a adresa pobytu,
- c) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať,
- d) formu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať v zariadení,
- e) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
- f) doklady o majetkových pomeroch,
- g) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby, a ak sa má poskytovať odľahčovacia služba, obdobie trvania tejto služby,
- h) iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.

4. Ak sa pre daný druh sociálnej služby vydáva rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, k žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby je žiadateľ povinný priložiť aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

5. Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje

- a) označenie zmluvných strán,
- b) druh poskytovanej sociálnej služby,
- c) vecný rozsah sociálnej služby a formu poskytovania sociálnej služby,
- d) deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- e) čas poskytovania sociálnej služby,
- f) miesto poskytovania sociálnej služby,
- g) sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia,
- h) podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu,
- i) dôvody odstúpenia od zmluvy,
- j) sumu nezaplatenej úhrady za sociálnu službu podľa § 73 ods. 13 zákona o sociálnych službách.

6. V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa môžu dohodnúť aj ďalšie náležitosti podľa druhu

sociálnej služby.

7. Ak osoba odmietne uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, povinnosť obce poskytnúť sociálnu službu sa považuje za splnenú.

8. Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, zmenia sa tieto skutočnosti dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

9. Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa tohto VZN, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

10. Ak občan požiada o poberanie sociálnej služby v nižšom rozsahu ako je uvedené v právoplatnom rozhodnutí o odkázanosti, Obec Čierna uzavrie s klientom Zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, kde prijímateľ podpisom zmluvy deklaruje nižší rozsah poskytovanej sociálnej služby, na aký mu vznikol nárok podľa právoplatného rozhodnutia.

11. Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu, pričom výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

12. Obec Čierna ako poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak

a) prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu, a ak ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby najmä tým, že nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu za čas dlhší ako tri mesiace alebo platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,

b) prijímateľ sociálnej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby podľa ods. 9/ tohto §,

c) prevádzka zariadenia je podstatne obmedzená alebo je zmenený účel poskytovanej sociálnej služby tak, že zotrvanie na zmluve o poskytovaní sociálnej služby by pre poskytovateľa sociálnej služby znamenalo zrejmu nevýhodu,

d) obec rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.

Obec Čierna je povinná doručiť prijímateľovi sociálnej služby písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede. Výpovedná lehota je 30 dní.

13. Na vzťahy neupravené týmto VZN vo veci poskytovania sociálnej služby sa primerane použijú ustanovenia zákona o sociálnych službách.

Čl. V OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

§ 10

Opatrovateľská služba

1. Opatrovateľská služba sa poskytuje ako terénna sociálna služba na území Obce Čierna fyzickej osobe s trvalým pobytom v Obci Čierna, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 1 tohto VZN a zároveň je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 2 tohto VZN.

2. Opatrovateľská služba sa tiež môže poskytnúť fyzickej osobe s prechodným pobytom v Obci Čierna alebo dočasne bývajúcej na území Obce Čierna, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 1 a zároveň je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 2. Fyzická osoba dočasne bývajúca na území Obce Čierna sa na účely určenia výšky úhrady za poskytnutú opatrovateľskú službu považuje za fyzickú osobu s prechodným pobytom v obci.

§ 11

Okruh osôb, ktorým nemožno poskytovať opatrovateľskú službu

1. Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,
 - a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
 - b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za opatrovanie podľa osobitného predpisu,
 - c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok za osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,
 - d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.
2. Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije, ak
 - a) je fyzická osoba vykonávajúca opatrovanie v zdravotníckom zariadení,
 - b) sa fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie poskytuje odľahčovacia služba,
 - c) sa fyzickej osobe, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu; poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

§ 12

Úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity

1. Sebaobslužné úkony:
 - a) hygiena,
 - b) stravovanie a dodržiavanie pitného režimu,
 - c) vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva,
 - d) obliekanie, vyzliekanie,
 - e) mobilita, motorika.
2. Úkony starostlivosti o svoju domácnosť:
 - a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,
 - b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,
 - c) donáška jedla do domu fyzickej osoby,
 - d) umytie riadu,
 - e) bežné upratovanie v domácnosti,
 - f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
 - g) starostlivosť o prádlo (pranie, žehlenie) ,
 - h) starostlivosť o lôžko,
 - i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
 - j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
 - k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napr. Zabezpečenie úhrady platieb).
3. Základné sociálne aktivity:
 - a) sprievod,
 - b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní
 - c) tlmočenie
4. Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len dohľad).
5. Podrobnosti o úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách ustanovuje príloha č. 2 tohto VZN.

§ 13

Poskytovanie opatrovateľskej služby

1. Podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby je rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie opatrovateľskej služby.
2. Podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, výšku a spôsob úhrady za opatrovateľskú službu upravuje zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená podľa § 9 tohto VZN.
3. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony uvedené v prílohe č. 2 tohto VZN.
4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov nemôže byť nižší ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby, posúdený podľa prílohy č. 1 tohto VZN.
5. Opatrovateľská služba sa poskytuje v domácnosti opatrovaného v pracovné dni v týždni v obvyklom pracovnom čase, pokiaľ sa poskytovateľ s opatrovanou osobou nedohodli inak.
6. Na základe stupňa odkázanosti, ktorý je výsledkom lekárskeho a sociálneho posudku, nie je možné rozsah opatrovateľskej služby zvyšovať. Je možné len ho znížiť na podnet opatrovaného občana vzhľadom k tomu, že zmluva je slobodným prejavom vôle oboch zmluvných strán.
7. Ak občan žiada o zvýšenie rozsahu poskytovanej opatrovateľskej služby uvedenom v rozhodnutí o odkázanosti na opatrovateľskú službu je povinný písomne doručiť žiadosť o zvýšenie rozsahu poskytovania opatrovateľskej služby aj s doložením nového lekárskeho nálezu pre účel opätovného lekárskeho posúdenia na základe požiadania fyzickej osoby.
8. Ak klient, ktorému je poskytovaná opatrovateľská služba, opakovane znevažuje alebo inak útočí na osobu opatrovateľa poskytovateľ ukončí výkon opatrovateľskej služby odstúpením od zmluvy.
10. Opatrovateľská služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby.
11. Občanovi, ktorý žiada poskytovanie opatrovateľskej služby v inom čase ako od 7.00/8.00 do 15.00/16.00 hod. v pracovné dni, túto službu poskytuje zmluvný poskytovateľ. V prípade, že zmluvný poskytovateľ nedokáže túto sociálnu službu zabezpečiť, mesto poskytovanie tejto sociálnej služby zabezpečí u neverejného poskytovateľa.
12. Pri hospitalizácii klienta, pri umiestnení klienta do zariadenia, alebo pri prerušení poskytovania opatrovateľskej služby na dobu dlhšiu ako 30 dní je občan (alebo rodinní príslušníci) povinný písomne informovať poskytovateľa o tejto skutočnosti a následne formou dodatku k zmluve deklarovať zmenu zmluvných podmienok. V prípade ak prijímateľ opatrovateľskej služby alebo rodinní príslušníci nedoručia mestu do 30 dní oznámenie podľa predchádzajúcej vety, poskytovateľ odstúpi od uzatvorenej zmluvy.
13. Občan, ktorý na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby poberá opatrovateľskú službu podľa stupňa odkázanosti č. IV. v rozsahu 6- 8 hodín denne platí úhradu podľa § 14 tabuľky č. 2 tohto VZN.

§ 14

Výška úhrady a spôsob platenia úhrady za opatrovateľskú službu

- 1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za opatrovateľskú službu v sume určenej v súlade s týmto VZN.
- 2) Výška úhrady za opatrovateľskú službu je určená : **0,00 € / hod.** / *doplňte/*
- 3) Úhradu za opatrovateľskú službu platí prijímateľ sociálnej služby podľa skutočného rozsahu hodín poskytovaných úkonov sebaobsluhy, starostlivosti o domácnosť, základných sociálnych aktivít a dohľadu za kalendárny mesiac, v ktorom sa opatrovateľská služba poskytla.
- 4) Za opatrovateľskú službu platí prijímateľ sociálnej služby celkovú sumu úhrady za kalendárny mesiac, podľa počtu hodín poskytnutej opatrovateľskej služby. Prijímateľ sociálnej služby platí celkovú sumu úhrady podľa v zmluve stanovených podmienok najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca v hotovosti do pokladne Obecného úradu alebo bankovým prevodom.

5) V prípade, že fyzická osoba žiada o poskytnutie opatrovateľskej služby nad rámec počtu hodín zodpovedajúcich stanovenému stupňu odkázanosti na opatrovateľskú službu, možno jej opatrovateľskú službu poskytnúť. Výška úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu za hodiny nad rámec hodín zodpovedajúcich stanovenému stupňu odkázanosti bude stanovená vo výške ekonomicky oprávnených nákladov poskytovateľa na opatrovateľskú službu.

Čl. VI PREPRAVNÁ SLUŽBA

§ 15

Prepravná služba

Prepravná služba je sociálna služba, ktorá sa poskytuje:

- a) fyzickej osobe s ŤZP s trvalým pobytom v obci, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
- b) fyzickej osobe s trvalým pobytom v obci s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie,

§ 16

Poskytovanie prepravnej služby

1. Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.
2. Nepriaznivý zdravotný stav fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.
3. Podmienky poskytovania prepravnej služby, výšku a spôsob úhrady za prepravnú službu upravuje zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená podľa § 9 tohto VZN.
4. Prepravná služba sa poskytuje na dobu počas splnenia podmienok trvania nároku na tento druh sociálnej služby.
5. Prepravná služba sa poskytuje v pracovných dňoch v čase od 7.00/8.00 do 15.00/16.00hod.

§ 17

Výška a spôsob úhrady za prepravnú službu / *doplňte podľa aktuálnej spotreby*/

1. Výška úhrady za prepravnú službu:

a) držiteľ preukazu ŤZP, ktorý je podľa posudku príslušného orgánu odkázaný na individuálnu prepravnú službu

- jazda na území obce
- jazda mimo územia obce
- stojné mimo územia obce

0,54 € / jazda

0,54 € / km

3,32 € / hod

b) občan sprevádzajúci prepravovanú osobu

- jazda na území obce
- jazda mimo územia obce
- stojné mimo územia obce

0,54 € / jazda

0,54 € / km

3,32 € / hod

- c) občan sprevádzajúci imobilnú osobu alebo občana odkázaného na sprevádzanie
- jazda na území obce
 - jazda mimo územia obce
 - stojné mimo územia obce

bezplatne

- d) občania poberajúci dôchodok podľa osobitného zákona nad 65 rokov

- jazda na území obce
- jazda mimo územia obce
- stojné mimo územia obce

0,27 € /km

0,54 € /km

3,32 € /hod

- e) ostatní občania

- jazda na území obce
- jazda mimo územia obce
- stojné mimo územia obce

0,40 € /km

0,54 € /km

3,32 € /hod

2. Spôsob úhrady za poskytovanie prepravnej služby:

a) vopred dohodnutú výšku zálohy za úhradu prepravnej služby poskytovanej na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, je fyzická osoba povinná uhradiť pred začatím poskytovania tejto služby. V ďalšom priebehu poskytovania prepravnej služby je fyzická osoba povinná úhradu uskutočniť najneskôr do 5. dňa v danom mesiaci. Preplatky / nedoplatky zo zálohy budú vyúčtované/doučtované v nasledujúcom mesiaci dohodnutou formou,

c) jednorazové poskytnutie prepravnej služby je možné realizovať v prípade, ak vozidlo prepravnej služby v danom čase nevykonáva uvedenú službu na základe zmluvy,

d) jednorazové poskytnutie prepravnej služby na základe telefonической objednávky musí byť objednané 24 hodín vopred, ktoré je následne potvrdené objednávateľovi služby, spolu s výškou platby za vykonanú službu podľa VZN,

e) jednorazovú prepravnú službu je občan povinný uhradiť v hotovosti vodičovi vozidla prepravnej služby za počet skutočne najazdených kilometrov,

f) za úhradu (platbu) fyzická osoba dostane od vodiča vozidla prepravnej služby príjmový doklad o výške úhrady za túto službu.

2. Obec Čierna uzatvorí podľa pracovnoprávných predpisov s vodičom vozidla prepravnej služby dohodu o hmotnej zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, ktoré je povinný vyúčtovať.

3. Vodič vozidla prepravnej služby je povinný odovzdať denný príjem úhrad za poskytnutú prepravnú službu do pokladne.

Čl. VII STRAVOVANIE

§ 18

Stravovanie

sa poskytuje v jedálni poskytovateľa sociálnej služby fyzickej osobe s trvalým pobytom v obci, ktorá:

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

4) Stravovanie sa poskytuje počas pracovných dní v rozsahu jedného teplého jedla denne – obeda.

5) Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby uvedenej v §9 ods. 3 písm. b) a c) tohto VZN.

6) Stravovanie sa zabezpečuje:

a) prípravou stravy v školskej jedálni ,

b) prostredníctvom dodávania stravy od iného zmluvného poskytovateľa stravy, na základe dohody o zabezpečení stravovania uzatvorenej podľa § 51 Občianskeho zákonníka. 10

ČI. VIII

POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ZARIADENÍ PRE FYZICKE OSOBY, KTORÉ SÚ ODKÁZANÉ NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY

§ 19

Denný stacionár

1. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 1 tohto VZN a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. Sociálnu službu možno poskytnúť aj fyzickej osobe s trvalým pobytom v rámci Košického samosprávneho kraja, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, na základe uzatvorenej zmluvy medzi príslušnou obcou alebo klientom o úhrade prevádzkových nákladov zariadenia na klienta.

2. V dennom stacionári sa

a) poskytuje

1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,

2. sociálne poradenstvo,

3. sociálna rehabilitácia,

4. stravovanie,

b) zabezpečuje

1. pracovná terapia,

2. záujmová činnosť.

3. V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, za účelom spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

4. Podmienkou poskytovania sociálnej služby v dennom stacionári je rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby.

5. V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba:

a) na dobu neurčitú , dohodou zmluvných strán

- po prepustení z nemocničného liečenia,

- počas dovolenky, liečenia alebo pracovného zaneprázdnenia rodinných príslušníkov,

- v iných vážnych prípadoch (maľovanie bytu, väčšie úpravy bytu, sťahovanie a iné),

b) na dobu určitú, a to do doby umiestnenia občanov do zariadenia pre seniorov alebo do iných zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom.

6. Podmienky poskytovania sociálnej služby v dennom stacionári, výšku a spôsob úhrady za sociálnu službu upravuje zmluva o poskytovaní sociálnej služby uzatvorená podľa § 9 tohto VZN.

§ 20

Okruh osôb, ktorým nemožno poskytovať sociálnu službu v dennom stacionári

Sociálna služba v dennom stacionári nemôže byť poskytovaná fyzickej osobe:

a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu,

b) trpiacej psychickou poruchou, vplyvom ktorej by mohla ohrozovať seba a okolie,

c) trpiacej na infekčné a prenosné choroby,

d) ktorá by pre iné závažné nedostatky svojej osobnosti narúšala spolunažívanie v zariadení(alkoholizmus, toxikománia, asociálne správanie).

§ 21

Spôsob a výška úhrad za poskytovanú sociálnu službu v dennom stacionári

1. Pre obyvateľov s trvalým pobytom v obci Čierna, poskytovanie sociálnej služby v Dennom stacionári je bezplatné.
2. Výška úhrady pre obyvateľov s trvalým pobytom mimo obce Čierna za 1 hodinu sociálnej služby poskytovanej v dennom stacionári je 0,50 €.
3. Výšku a spôsob úhrady za poskytovanie služieb, spôsob určenia úhrady, výšku úhrady a spôsob platenia za služby v dennom stacionári budú upravené zmluvou o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenou podľa tohto VZN.

Čl. X

Odľahčovacia služba

§ 22

Odľahčovacia služba

1. Odľahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.
2. Cieľom odľahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

§ 23

Poskytovanie odľahčovacej služby

1. Žiadosť o poskytovanie odľahčovacej služby sa podáva Obci Čierna na obecnom úrade.
2. Počas poskytovania odľahčovacej služby mesto v rámci svojej pôsobnosti zabezpečí alebo poskytne fyzickej osobe so zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu sociálnu službu, ambulantnú alebo pobytovú v rozsahu najmenej 12 hodín denne:
 - a) ambulantná sociálna služba: formou pobytu v dennom stacionári
 - b) terénna sociálna služba: formou poskytovania opatrovateľskej služby v domácom prostredí klienta
 - c) pobytová sociálna služba: formou pobytu v dennom stacionári.
3. Odľahčovacia služba sa poskytuje na celé dni najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni v kalendárnom roku nemožno preniesť do nasledujúceho roku.
4. Poskytovateľ poskytuje odľahčovaciu službu len na celé dni, poskytnutie odľahčovacej služby v rozsahu menej ako 12 hodín denne sa považuje za čerpanie 1 dňa odľahčovacej služby, prijímateľ je oprávnený čerpať odľahčovaciu službu aj po jednotlivých dňoch.
5. Oznámenie o zámere čerpania odľahčovacej služby je prijímateľ povinný doručiť poskytovateľovi najmenej 3 pracovné dni pred dňom čerpania odľahčovacej služby.
6. Podmienkou poskytnutia odľahčovacej služby je posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny deklarujúci ťažké zdravotné postihnutie opatrovanej osoby.
7. Súčasťou poskytovania odľahčovacej služby terénnou formou je aj poskytovanie úkonov starostlivosti o domácnosť a zabezpečenie základných sociálnych aktivít.
8. Podmienky poskytovania odľahčovacej služby, výšku a spôsob úhrady upravuje zmluva o poskytovaní sociálnej služby, ktorá sa uzatvára na dobu určitú počas splnenia podmienok na poskytovanie odľahčovacej služby.
9. Na účely určenia úhrady za odľahčovaciu službu ako aj na účely evidencie rozsahu čerpania a zostatku dní odľahčovacej služby budú zmluvné strany pre každý kalendárny rok viesť samostatnú prílohu o poskytovaní sociálnej služby „Záznam o poskytovaní odľahčovacej služby“ do ktorej budú zaznamenané :
 - a) dátum čerpania odľahčovacej služby
 - b) časový rozsah poskytovania odľahčovacej služby v príslušnom dni čerpania odľahčovacej služby
 - c) druh sociálnej služby, ktorá bola poskytnutá opatrovanej osobe

d) výška úhrady za poskytnutie odľahčovacej služby v jednotlivom dni čerpania odľahčovacej služby.

§ 24

Úhrada za odľahčovaciu službu

1. Spôsob a výška úhrady za poskytovanie odľahčovacej služby sa určí podľa druhu poskytovanej sociálnej služby.
2. Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za poskytovanú odľahčovaciu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, v súlade s týmto všeobecne záväzným nariadením.

Čl. XI.

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ, ZRUŠOVACIE A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 25

Spoločné ustanovenia

1. Starosta obce je oprávnený cenovým opatrením zvýšiť úhrady stanovené týmto nariadením v závislosti od priemerného medzoročného rastu spotrebiteľských cien vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.
2. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný chrániť osobné údaje získané za účelom určenia výšky za poskytované sociálne služby v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších zmien a doplnkov.
3. Pri poskytovaní sociálnych služieb a stanovovaní úhrad za poskytované sociálne služby sa primerane použije zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších zmien a doplnkov, zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, Občiansky zákonník.

§ 26

Záverčné ustanovenia

Obecné zastupiteľstvo v Obci Čierna sa uznieslo na vydaní tohto VZN na svojom zasadnutí dňa 15.06.2020 uznesením č.1/2020 a toto VZN nadobúda účinnosť 15. dňom od vyvesenia na úradnej tabuli OcÚ v Obci Čierna, t.j. 03.07.2020.

Ladislav Jámbor
starosta obce

Príloha č. I.
k VZN č. 1/2020

**A. SPÔSOB POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ
FYZICKEJ OSOBY
PRI JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTIACH**

1. Stravovanie a pitný režim

Úkony stravovania

- umiestnenie jedla na tanier,
- naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia,
- bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé,
- úprava jedla a tekutín pred konzumáciou (napríklad odstránenie a otváranie obalu, ošúpanie ovocia a zeleniny, otvorenie fľaše),
- rozdelenie (nakrájanie) potravy na menšie kúsky,
- prenesenie jedla a nápoja k ústam,
- konzumácia jedla a nápojov obvyklým spôsobom,
- rozpoznanie teploty jedla a nápojov,
- zistenie obsahu obalu s potravinami a nápojmi,
- zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov,
- dávkovanie a užívanie enzýmov na trávenie podľa množstva a zloženia prijímanej potravy,
- dodržiavanie pitného režimu.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne

2. Vyprázdňovanie močového mechúra

Úkony vyprázdňovania močového mechúra

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc pri vyprázdňovaní močového mechúra,

- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra (pri použití WC alebo podložnej misy, respektíve močovej fľaše),
- účelná očista po vyprázdnení močového mechúra.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra

3. Vyprázdňovanie hrubého čreva

Úkony vyprázdňovania hrubého čreva

- presun na toaletu a z toalety,
- permanentná kontrola a pomoc vrátane masáže pri vyprázdňovaní hrubého čreva,
- manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu,
- zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní hrubého čreva (pri použití WC alebo podložnej misy),
- účelná očista po vyprázdnení hrubého čreva.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva

4. Osobná hygiena

Úkony osobnej hygieny

- umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov,
- výmena hygienických vložiek a plienok,
- vyčistenie zubov alebo zubnej protézy,
- príprava pomôcok na holenie a oholenie sa,
- česanie vlasov, umývanie a úprava vlasov,

- čistenie uší, nosa a prínosných dutín (napríklad odsávanie sekrétov horných ciest dýchacích),
- čistenie dolných ciest dýchacích (napríklad zriedenie a vykašlanie hlienov),
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na rukách,
- čistenie, strihanie alebo opilovanie nechtov na nohách,
- make-up.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri troch úkonoch zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygieny

5. Celkový kúpeľ

Úkony celkového kúpeľa

- vykonanie celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov,
- rozpoznanie teploty vody,
- použitie pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa (špongia, šampón, sprchový gél, pemza a pod.),
- utieranie sa a krémovanie.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony celkového kúpeľa

6. Obliekanie, vyzliekanie

Úkony obliekania a vyzliekania

- výber oblečenia zodpovedajúceho situácii, prostrediu a klimatickým podmienkam,
- rozpoznanie jednotlivých častí oblečenia a ich správne vrstvenie,
- samostatné obliekanie a vyzliekanie odevu,
- obutie a vyzutie obuvi (vrátane zaviazania a rozviazania šnúrok na obuvi),
- nasadenie a zloženie spevňovacích pomôcok,

- farebné zladenie oblečenia,
- rozpoznanie čistoty odevov a obuvi.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony obliekania a vyzliekania

7. Zmena polohy, sedenie a státie

Úkony zmeny polohy, sedenia a státia

- zmena polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede alebo do polohy v stojí a opačne, prípadne s použitím pomôcky,

- zmena polohy zo sedu a do sedu (napríklad z vozíka do auta, z vozíka na posteľ, z vozíka na toaletu),

- zmena polohy z boku na bok, na chrbát a na brucho,

- udržanie polohy v sede aspoň 30 minút,

- státie a vydržanie v stojí aspoň 10 minút, prípadne s pridržovaním alebo s pomôckou.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia

8. Pohyb po schodoch

Úkony pohybu po schodoch

- výstup a zostup zo schodov samostatne, s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby.

0 bodov = fyzická osoba nie je schopná pohybu po schodoch ani s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby,

5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná samostatného pohybu po schodoch s použitím alebo bez použitia pomôcok

9. Pohyb po rovine

Úkony pohybu po rovine

- chôdza aspoň 50 krokov bez pomoci s možnosťou použitia pomôcok - barla, palica, chodítko, G-aparát, alebo pohyb s vozíkom minimálne 50 metrov bez pomoci,
- udržanie požadovaného smeru chôdze alebo pohybu s vozíkom,
- chôdza alebo pohyb s vozíkom okolo prekážok alebo cez prekážky.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony pohybu po rovine

10. Orientácia v prostredí

Úkony orientácie v prostredí

- orientovanie sa v priestore bytu alebo domu,
- orientovanie sa v blízkom okolí bytu, domu, školy, miesta výkonu zamestnania,
- orientovanie sa v neznámom prostredí,
- orientovanie sa v cestnej premávke,
- poznávanie blízkych osôb,
- opustenie bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- návrat do bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná,
- rozlišovanie zvukov a ich smeru,
- rozpoznávanie času, orientovanie sa v čase,
- rozlišovanie jednotlivých priestorov bytu alebo domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí

11. Dodržiavanie liečebného režimu

Úkony dodržiavania liečebného režimu

- dodržiavanie pokynov ošetrojúceho lekára,
- rozpoznanie správneho lieku, správnej dávky a príprava lieku,
- pravidelné užívanie liekov a aplikácia mastí,
- aplikácia podkožných injekcií (napríklad inzulínu),
- dodržiavanie diéty.

0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu

12. Potreba dohľadu

Úkony dohľadu

- dohľad pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11.

0 bodov = fyzická osoba je odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností alebo fyzická osoba s cystickou fibrózou je odkázaná na dohľad minimálne pri štyroch činnostiach

5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach

10 bodov = fyzická osoba nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností

B. ZARADENIE DO STUPŇA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY NA ZÁKLADE DOSIAHNUTÝCH BODOV A URČENIE ROZSAHU ODKÁZANOSTI

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./mesiac)
I.	105 - 120	0	0
II.	85 - 104	2 - 4	60 - 120
III.	65 - 84	4 - 6	120 - 180
IV.	45 - 64	6 - 8	180 - 240
V.	25 - 44	8 - 12	240 - 360
VI.	0 - 24	viac ako 12	viac ako 360

**Príloha č. II.
k VZN č. 1/2020**

**ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI
O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE AKTIVITY**

Časť I

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

- hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty

2. celkový kúpeľ

- hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,

2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),

3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,

2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,

3. účelná očista po toalete,

4. sprievod z toalety,

5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy,

6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),

2. obliekanie, obúvanie,

3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),

2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,

3. polohovanie,

4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),

5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,

b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,

c) donáška jedla do domu,

d) umytie riadu,

e) bežné upratovanie v domácnosti,

- f) obsluha bežných domácich spotrebičov,
- g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),
- h) starostlivosť o lôžko,
- i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,
- j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,
- k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Časť III

Základné sociálne aktivity

a) sprievod

1. na lekárske vyšetrenie,
2. na vybavenie úradných záležitostí,
3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,
4. pri záujmových činnostiach,

b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,
2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len "dohľad")

- a) potreba dohľadu v určenom čase,
- b) potreba nepretržitého dohľadu.